

UŽIVO Glasom mladih

1. januar/siječanj, 2018.

Selma Boračić-Mršo

Hamzagić: Nismo pokazali dovoljno solidarnosti sa izbjeglicama

Podijelite

Pogledajte komentare

Odšampaj

Hamzagić: BiH nije pokazala dovoljno solidarnosti s izbjeglicama

Progovaranja o svjetskoj izbjegličkoj krizi u fokusu je teatarskog performansa „Welcome“, sa rediteljskim pečatom Nermina Hamzagića, a koji je premijerno izveden 2. decembra u neobičnom ambijentu, na olimpijskom bazenu Otoka. Upravo je mladi reditelj, Nermin Hamzagić gost Radija Slobodna Evropa.

RSE: *Zašto ste se odlučili raditi pozorišnu predstavu, baš na temu izbjegličke krize?*

Hamzagić: Dva su razloga. Jedan je ličan jer sam i ja, za vrijeme rata u BiH, bio izbjeglica. Drugi je zato što je to u posljednjih niz godina uzelo razmjere ljudske tragedije. Bez obzira koliko se stekao privid da smo mi u BiH ostali pošteđeni tog iskustva, to nije tačno. Zemlje u regionu se suočavaju sa ozbiljnim problemima, a mi, kao jedna od zemalja koja je imala to iskustvo, čini mi se da nismo uradili dovoljno, kako bi pomogli, ili bar pokazali određeni stepen solidarnosti sa ljudima, koji imaju sličnu ili istu sudbinu kao što su imali naši sugrađani.

RSE: *Koliko Vam je pomoglo lično iskustvo?*

Hamzagić: Mislim da je pomoglo. Na neki način me je usmjeravalo u procesu kreiranja performansa. Naravno, uvijek tu nekako dođe i trenutak unutarnjeg sukoba, sa samim sobom. Vrlo je neugodno govoriti o stvarima koje vas se intimno tiču, tako da imate potrebu da prevaziđete neke svoje određene šablone. Za mene je to bio zaista jedan izazovan proces.

RSE: *Predstava "Welcome", rađena je na vodi, prvi put u BiH. Odakle ideja za predstavom na vodi?*

Hamzagić: U neki evropski diskurs je tragedija izbjeglištva došla kroz sliku dječaka koji je **naden** na obalama Turske. Za mene je to bilo vrlo potresno jer je otkrilo jednu vrlo negativnu stranu nas, a to je, kada smo prvi put primijetili ljudsko tijelo na obalama naših ljetovališta, onda smo, kao Evropljani, shvatili da je to urgentan problem koji nas se tiče.

Voda je izvor života. Mi smo sačinjeni od vode, a u isti mah ona predstavlja jedno od najvećih groblja trenutno u Evropi. Sredozemno more je jedno od najvećih masovnih grobnica. Samo u protekle tri godine se smatra da je nestalo i umrlo preko 15.000 ljudi. Za to postoje podaci. Taj broj je sigurno veći. Ta spoznaja da je voda jedna nepremostiva prepreka za mnoge koji pokušavaju da nađu spas, za mene je bila intimno šokantna.

RSE: *Koliko je to bio zahtjevan projekt?*

Hamzagić: Projekt je vrlo emotivno iskustvo za mene, za glumce i sve saradnike. U tehničkom smislu je to bio zaista izazov jer je voda, i sam prostor olimpijskog bazena, prostor koji nije primarno teatarski. Za sve nas je to bilo otkrivanje potpuno drugog procesa rada, od materijala, koji se mogu upotrebljavati, do akustike - kako osvijetliti, kako riješiti projekcije. Bilo je to zaista uzbudljivo putovanje za sve nas. Mislim da je jedno neprocjenjivo iskustvo.

'Bh. društvo je kaotično i neusmjereno, a takva je i kultura'

RSE: *Ako uzmemo u obzir činjenicu da je dužnost umjetničke zajednice da se bavi društveno angažovanim temama i problemima ljudi, po Vašem mišljenju, gdje je tu BiH, gdje su umjetnici iz BiH?*

Hamzagić: Na žalost, volio bih da je to dužnost, međutim nije. Mislim da je vrlo individualno osjećanje kako umjetnik shvata umjetnost, da li osjeća obavezu da kreira i stvara ono što je važno u tom trenutku, za kontekst u kojem živimo.

Gdje smo mi u svemu tome? Bojim se da smo, kao i u drugim segmentima, najsiromašniji. Mislim da dosta zaostajemo, i u nekom tehničko-tehnološkom smislu, ali i u estetskom. Mislim da smo mi još uvijek u tranzicijskom grču, zatvoreni između kiča i paušalnosti. Stanje u kulturi je takvo, kakvo je stanje u društvu. Ono reflektira stanje društva, koje je kaotično i neusmjereno. Takva nam je i kultura.

Mi nemamo jasnu kulturnu politiku, još uvijek nemamo neku prepoznatljivu estetiku. Svi uspjesi, da li u teatru, ili filmu, su ekscesi. Oni su posljedice ličnog angažmana autora, a ne odraz neke šire društvene politike. Finansiranje se smanjuje iz godine u godinu, što onda za posljedicu ima stanje u kulturi kakvo jeste.

RSE: *Može li jedan od razloga biti upravo taj da današnji predstavnici vlasti ne razumiju najbolje kulturu?*

Hamzagić: Udruženje filmskih radnika i veliki broj kolega reditelja i glumaca, su se zalagali za uvođenje Zakona o audio-vizualnoj umjetnosti. Šta je tu nerazumijevanje usvojiti zakon koji svaka zemlja ima? U jednom trenutku dolazimo do toga da je odgovor očigledno da neko ne želi da se donese taj zakon jer se očigledno krši sa nekim njegovim, na žalost, ličnim interesima.

Mi ne moramo razgovarati o nekim preferencijama kakva kultura treba biti, ali moramo stvoriti okolnosti u kojima se ta kultura može razvijati kroz zakone koji su tekovina evropskih razvijenih država, od kojih smo mi na neki način posudili ili kreirali zakone da budu harmonični sa njihovim. Tako da tu dolazimo do nečega što je, ili nemar, ili svjesna politika da se sve uništi. Mislim da je to pitanje za njih - zašto neko ne donese zakon?

RSE: *Obzirom na stanje u kakvom se nalaze pozorišta u BiH, mogu li oni pratiti evropske i svjetske trendove?*

Hamzagić: Zapravo, sve teže i teže. Ako pogledamo period od završetka rata na ovamo, znači nekih 25 godina, ništa značajnije na izgradnji kulturne infrastrukture nije urađeno. Mi smo i dalje glavni grad jedne države koja nema koncertnu dvoranu. Nemamo ni jedan novi teatar. Naš filmski festival, kojim se svi hvalimo, je podstanar. U infrastrukturalnom segmentu se uopšte ne razvijamo, a bez toga, naprosto je nemoguće biti relevantan i konkurentan u vidu kreacije zemljama iz regiona, pa naravno i šire. Jedno bez drugog naprosto ne može.

To je isto kao u fudbalu. Mi bi smo da budemo na svjetskom prvenstvu, a nemamo igrališta, na kojim će se djeca učiti ili igrati. Kao i u svim segmentima, to je čisti odraz nemara i jedne zapuštenosti, koja se naravno odražava i na kvalitet.

Jedino što nas održava u toj priči je lični angažman autora, koji ulažu strašne napore da nas koliko-toliko ostave na mapi nekih kulturnih dešavanja u Evropi.

Selma Boračić-Mršo

Novinarka biroa Radija Slobodna Evropa u Sarajevu.

boracics@rferl.org

PRATITE AUTORA

Facebook Forum

0 Comments

Sort by Newest

This thread is closed

Facebook Comments Plugin

INFO STRANICE

O nama

Kontakti

RSS

RSE aplikacija

PROGRAMI

Raspored emisija

Radio i TV

Podkast

"Zašto?"

PRATITE NAS

